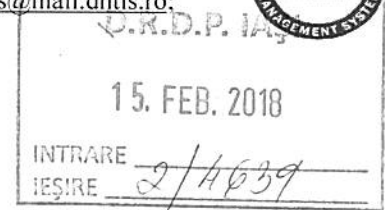

COMPANIA NATIONALA DE ADMINISTRARE A INFRASTRUCTURII RUTIERE S.A.

CUI RO16054368; J40/552/15.01.2004; Capital social 16.370.220 RON
DIRECTIA REGIONALA DRUMURI SI PODURI IASI
DEPARTAMENT ACHIZITII

IASI – str. Gheorghe Asachi nr. 19, cod postal 700 481;
Tel. 0232/214430, 214431, Fax. 0232/214432, 267557; Email drdpis@mail.dntis.ro;

CLARIFICARI LA DOCUMENTATIA DE ATRIBUIRE 4

Subiect: Clarificari la documentatia de atribuire ACORD-CADRU „LUCRARI DE INTRETINERE PERIODICA MULTIANUALA – COVOARE ASFALTICE EXECUTATE LA CALD PENTRU RETEAUA DE DRUMURI NATIONALE DIN CADRUL – D.R.D.P. IASI ANUL I – ANUL III, Lot 1-9” – anunt de participare nr. 182300/31.01.2018

Ca urmare a solicitarii de clarificari publicate in SEAP in data de 07.02.2018 de un potential ofertant, inregistrata la D.R.D.P. Iasi cu nr. 2/4177/08.02.2018, facem urmatoarele clarificari:

Intrebare 1: Solicitam eliminarea daunelor prestabilite in sarcina executantului conform **art. 10.1 alin. 2 lit c, punctul ii) din acordul cadru.**

Daunele stabilite in forma actuala a acordului cadru sunt excesiv de oneroase, cu atat mai mult cu cat achizitorul poate oricum solicita la plata prejudiciul efectiv suferit din culpa executantului.

Facem trimitere totodata, la prevederile art. 1533 din Codul Civil, potrivit carora: *Debitorul raspunde numai pentru prejudiciile pe care le-a prevazut sau pe care putea sa le prevada ca urmare a neexecutarii la momentul incheierii contractului, afara de cazul in care neexecutarea este intentionata ori se datoreaza culpei grave a acestuia. Chiar si in acest din urma caz, daunele-interese nu cuprind decat ceea ce este consecinta directa si necesara a neexecutarii obligatiei.*

Art. 1530 din Codul Civil indicat de catre dvs. vorbeste despre consecinta directa a neexecutarii fara justificare a obligatiei. Or, pentru alinierea la aceasta prevedere se impune modificarea clauzei conform celor mai sus mentionata, astfel incat sa se prevada pe de o parte ca raspunderea poate fi atrasa in caz de refuz culpabil al Promitentului Executant, iar pe de alta parte ca se vor pretinde daune in limita prejudiciului creat (consecinta directa a neexecutarii).

Relevante sunt si prevederile art. 12 din Legea 72/2013 : *Practica sau clauza contractuala prin care se stabileste in mod vadit inechitabil, in raport cu creditorul, termenul de plata, nivelul dobanzii pentru plata intarziata sau al daunelor-interese suplimentare este considerata abuziva.*

Clauzele sunt nerezonabile si disproportionale in raport cu practica de piata, de natura a exclude operatorii economici seriosi.

Facem trimitere in acest sens la prevederile de la **Capitolul IV, punctul 5 din Ordinul 543/2013** de adoptare a ghidului privind principalele riscuri identificate in domeniul achizitiilor publice si recomandarile Comisiei Europene (...) potrivit caruia:

Se personalizeaza clauzele contractuale incluse in documentatia de atribuire publicata in functie de complexitatea obiectului contractului de achizitie publica ce urmeaza a fi atribuit. Daca sunt clauze nerezonabile, care nu sunt in acord cu practicile de piata, exista riscul de a exclude operatorii economici seriosi. (...)

Pentru evitarea acestor consecinte, este recomandabil ca documentatia de atribuire si clauzele de executie sa fie conforme cu standardele de piata in domeniu.

Raspuns 1: Nu se accepta. Daunele interese, stabilite in cuantum de 25% din valoarea contractului subsecvent, constituie o clauza penala, pentru neexecutarea obligatiei asumate de promitentul-executant, conform art.1538 Cod civ. Incheierea contractelor subsecvente este de esenta acordului cadru, refuzul promitentului executant de a semna contractul subsecvent, precum si cazul in

care promitentul executant nu are capacitatea de a raspunde unei astfel de solicitari prezinta o gravitate sporita, de natura a aduce atingere interesului public, astfel incat cuantumul daunelor este justificat.

Intrebare 2: Solicitam clarificarea **art. 11.7, alin. 4 lit. a)** din contractul subsecvent in sensul definirii notiunii de "*ordine necesara evitarii oricarui pericol*". Avand in vedere caracterul general al expresiei va solicitam sa detaliati aceasta notiune cu trimitere la reglementarile legale ce ar trebui avute in vedere de catre executant astfel incat sa se aprecieze in mod obiectiv ca au fost avute in vedere toate toate masurile necesare pentru evitarea oricarui pericol.

Raspuns 2: Prin sintagma "ordine necesara evitarii oricarui pericol" s-a avut in vedere respectarea de catre executant a normelor legale pe baza carora isi desfasoara activitatea si executa lucrarile respective, inclusiv masurile care trebuie luate de executant in aplicarea acestor acte normative (Normele Protectia Muncii si PSI, Plan propriu de securitate si sanatate pe santier, Plan Management Trafic, tehnologia de productie etc..)

Intrebare 3: Dat fiind caracterul evaziv si general al notiunii "*masurile rezonabil necesare*" de la **art. 11.7, alin. 4 lit. c)** din contract va solicitam sa precizati in concret care sunt masurile, cu trimitere la reglementarile legale incidente, ce ar trebui avute in vedere de catre executant, astfel incat sa se aprecieze in mod obiectiv ca au fost avute in vedere toate masurile necesare pentru protejarea mediului pe si in afara santierului si pentru a evita orice paguba sau neajuns (...).

Raspuns 3: Fiecare societate trebuie sa isi desfasoare activitatea cu respectarea legislatiei mediului. Conform DEX "rezonabil" inseamna in limitele normale, obisnuite; fara exagerari.

Intrebare 4: Solicitam inserarea la **Capitolul 12** din contract a urmatoarelor obligatii ale achizitorului:

1.- Achizitorul are obligatia de a examina si masura lucrarile care devin ascunse in cel mult 5 zile de la notificarea executantului.

2. - Achizitorul este pe deplin responsabil de exactitatea documentelor si a oricaror alte informatii furnizate executantului precum si pentru dispozitiile si livrarile sale.

Raspuns 4: Nu suntem de acord. Nu este cazul datorita specificului lucrarilor.

Intrebare 5: Pentru motivele mentionate pe larg in cuprinsul clarificarii nr. 1 de mai sus solicitam eliminarea daunelor prestabilite la **art. 13.1 lit. a), b si d)** din contractul subsecvent.

Raspuns 5: Nu se accepta. Daunele interese stabilite la art.13.1, lit.a), b) si d) constituie clauze penale, in sensul art.1538 Cod civil, justificate prin faptul ca executarea lucrarilor care fac obiectul achizitiei sunt circumscrise interesului public.

Intrebare 6: Solicitam modificarea **art. 13.4** din contractul subsecvent dupa cum urmeaza:

Achizitorul va avea dreptul la despagubiri pentru orice prejudiciu care este descoperit dupa finalizarea contractului de executie lucrari, produs din culpa executantului, in conformitatea cu legea aplicabila ce guverneaza contractul de executie lucrari.

Raspuns 6: Se accepta modificarea propusa

Intrebare 7: Solicitam eliminarea prevederilor de la **art. 14.3** din contractul subsecvent avand in vedere ca exista deja in contract clauze care reglementeaza situatia neindeplinirii de catre executant a obligatiilor sale. In plus, executarea lucrarilor cu terti pe cheltuiala executantului reprezinta o imbogatire fara justa cauza din partea achizitorului.

Clauza in forma actuala este excesiva, cu atat mai mult cu cat achizitorul poate oricum solicita la plata prejudiciul efectiv suferit din culpa executantului.

Facem trimitere totodata, la prevederile art. 1533 din Codul Civil, potrivit carora: *Debitorul raspunde numai pentru prejudiciile pe care le-a prevazut sau pe care putea sa le prevada ca urmare a neexecutarii la momentul incheierii contractului, afara de cazul in care neexecutarea este intentionata ori se datoreaza culpei grave a acestuia. Chiar si in acest din urma caz, daunele-interese nu cuprind decat ceea ce este consecinta directa si necesara a neexecutarii obligatiei.*

Relevante sunt si prevederile art. 12 din Legea 72/2013 : *Practica sau clauza contractuala prin care se stabileste in mod vadit inechitabil, in raport cu creditorul, termenul de plata, nivelul dobanzii pentru plata intarziata sau al daunelor-interese suplimentare este considerata abuziva.*

Clauzele sunt nerezonabile si disproporționale in raport cu practica de piata, de natura a exclude operatorii economici seriosi.

Facem trimitere in acest sens la prevederile de la **Capitolul IV, punctul 5 din Ordinul 543/2013** de adoptare a ghidului privind principalele riscuri identificate in domeniul achizițiilor publice si recomandările Comisiei Europene (...) potrivit caruia:

Se personalizeaza clauzele contractuale incluse in documentatia de atribuire publicata in functie de complexitatea obiectului contractului de achizitie publica ce urmeaza a fi atribuit. Daca sunt clauze nerezonabile, care nu sunt in acord cu practicile de piata, exista riscul de a exclude operatorii economici seriosi. (...)

Pentru evitarea acestor consecinte, este recomandabil ca documentatia de atribuire si clauzele de executie sa fie conforme cu standardele de piata in domeniu.

Raspuns 7: Nu se accepta modificarea. Prevederile respective se coreleaza cu cele ale art.13 din contract, clauza nefiind nici nerezonabila si nici disproporționata ci reprezinta o conduita de urmat a achizitorului, conduita in urma careia va rezulta valoarea daunelor provocate de catre executant ca urmare a nerespectării obligatiilor asumate.

Intrebare 8: Solicitam clarificarea **art. 14.4 si 14.6** din contractul subsecvent in sensul indicării la ce activitati de finalizare va referiti si care ar trebui realizate de catre Executant in caz de reziliere a contractului. Rezilierea contractului are tocmai ca efect incetarea obligatiilor partilor de la momentul la care contractul este reziliat.

Raspuns 8: Lucrarile de finalizare mentionate se refera la lucrarile ce trebuie executate in perioada dintre momentul notificării si a cel al rezilierii propiu-zise si au in vedere inclusiv acoperirea suprafetelor de carosabil frezate.

Intrebare 9: Pentru motivele mentionate in cuprinsul clarificării nr. 7 de mai sus solicitam eliminarea **art. 14.8 alin. 1 lit. b** din contractul subsecvent.

Raspuns 9: Nu se accepta modificarea. In ipoteza respectiva, finalizarea lucrarilor pe cheltuiala executantului se convine de comun acord.

Intrebare 10: Solicitam eliminarea prevederile de la **art. 14.8 alin. 2** din contractul subsecvent cu privire la executarea in totalitate a garantiei de buna executie.

Clauza este nelegala reprezentand o incalcare a prevederilor art. 41 din HG395/2016 potrivit carora:

*Autoritatea contractanta are dreptul de a emite pretentii asupra garantiei de buna executie, oricand pe parcursul indeplinirii contractului de achizitie publica/contractului subsecvent, **in limita prejudiciului creat, in cazul in care contractantul nu isi indeplineste din culpa sa obligatiile asumate prin contract.** Anterior emiterii unei pretentii asupra garantiei de buna executie autoritatea contractanta are obligatia de a notifica pretentia atat contractantului, cat si emitentului instrumentului de garantare, precizand obligatiile care nu au fost respectate, precum si modul de calcul al prejudiciului. In situatia executării garantiei de buna executie, partial sau total, contractantul are obligatia de a reintregii garantia in cauza raportat la restul ramas de executat.*

Consideram ca executarea garantiei de buna executie este excesiv de oneroasa, cu atat mai mult cu cat achizitorul poate oricum solicita la plata prejudiciul efectiv suferit din culpa executantului.

Facem trimitere in acest sens la prevederile art. 1533 din Codul Civil, potrivit carora: *Debitorul raspunde numai pentru prejudiciile pe care le-a prevazut sau pe care putea sa le prevada ca urmare a neexecutării la momentul incheierii contractului, afara de cazul in care neexecutarea este intentionata ori se datoreaza culpei grave a acestuia. Chiar si in acest din urma caz, daunele-interese nu cuprind decat ceea ce este consecinta directa si necesara a neexecutării obligatiei.*

De asemenea, executarea in intregime a garantei de buna executie este abuziva si ar putea depasi cu mult valoarea prejudiciului efectiv suferit de catre achizitor in cazul reglementat la art. **13.8 lit. a)**, fapt ce reprezinta o imbogatire fara justa cauza din partea achizitorului.

Facem trimitere in acest sens art. 12 din Legea nr. 72/2013 – *practica sau clauza contractuala prin care se stabileste in mod vadit inechitabil, in raport cu creditorul, termenul de plata, nivelul dobanzii pentru plata intarziata sau al daunelor-interese suplimentare este considerata abuziva.*

Clauza este nerezonabila si disproporționata in raport cu practica de piata, de natura a exclude operatorii economici seriosi.

Facem trimitere în acest sens la prevederile de la **Capitolul IV, punctul 5 din Ordinul 543/2013** de adoptare a ghidului privind principalele riscuri identificate în domeniul achizițiilor publice și recomandările Comisiei Europene (...) potrivit cărora:

Se personalizează clauzele contractuale incluse în documentația de atribuire publicată în funcție de complexitatea obiectului contractului de achiziție publică ce urmează a fi atribuit. Dacă sunt clauze nerezonabile, care nu sunt în acord cu practicile de piață, există riscul de a exclude operatorii economici serioși. (...)

Pentru evitarea acestor consecințe, este recomandabil ca documentația de atribuire și clauzele de execuție să fie conforme cu standardele de piață în domeniu.

Răspuns 10: Nu se acceptă modificarea. În ipoteza prevăzută de art. 14.8, alin.2, prejudiciul suferit de Achizitor este rezultatul cumulării unor penalități în cuantum de peste 15% din valoarea contractului. În cazul înregistrării unui astfel de prejudiciu, se impune executarea întregii garanții de bună execuție, al cărei cuantum este de 10 % din valoarea contractului.

În cazul în care prejudiciul înregistrat de achizitor, determinat conform contractului, este mai mic decât cuantumul garanției de bună execuție, aceasta nu se va executa integral, ci în limitele prejudiciului înregistrat.

Întrebare 11: Solicităm modificarea **art. 15.2 alin. 2** din contractul subsecvent după cum urmează:

15.2 În cazul în care:

i) există oricare motive de întârziere ce nu se datorează executantului sau

ii) există alte circumstanțe neobisnuite, susceptibile de a interveni altfel decât prin încălcarea contractului de execuție lucrări de către executant

*îndreptătesc executantul de a solicita prelungirea termenului de execuție a lucrărilor la care are dreptul și **totalul cheltuielilor suplimentare care se adaugă la prețul contractului.***

Din analiza clauzei în discuție rezultă clar că acestea vizează situații de prelungire a duratei de execuție care ar putea surveni din cauze neimputabile executantului.

Cu toate acestea este reglementat doar dreptul executantului de a solicita prelungirea duratei de execuție, nu și dreptul de a solicita eventuale costuri suplimentare survenite ca urmare a prelungirii contractului din cauze neimputabile executantului.

În virtutea răspunderii contractuale și a principiului asumării răspunderii reglementate de art. 2 alin. 2 din Legea 98/2016, executantul este îndreptățit și la recuperarea eventualelor costuri suplimentare suferite pentru aducerea la îndeplinire la dispozițiile achizitorului, sens în care este se impune completarea în mod corespunzător a articolelor supuse atenției.

Articolul în forma actuală încalcă principiile egalității de tratament, proporționalității și asumării răspunderii reglementate de către art 2 alin. 2 din Legea 98/2016, precum și echilibrul contractual, punând executantul în situația de a-și asuma aceste costuri neimputabile pe care nici măcar nu le poate aprecia la momentul semnării contractului.

Pentru restabilirea echilibrului contractual și pentru respectarea principiilor proporționalității și egalității de tratament, considerăm că se impune reformularea clauzelor în sensul că executantul are și dreptul la recuperarea eventualelor costuri suplimentare rezultate ca urmare a prelungirii duratei contractului din cauze neimputabile executantului.

Răspuns 11: Nu se acceptă modificarea. În forma actuală, prevederile respective reglementează o excepție de la realizarea lucrărilor în termenul solicitat de achizitor. Nu există nici un temei pentru ca achizitorul să achite executantului costuri suplimentare generate de prelungirea survenită din cauze care nu îi sunt imputabile.

Întrebare 12: Solicităm modificarea **art. 15.5 alin. 4** din contractul subsecvent după cum urmează:

Dacă achizitorul denunță prezentul contract va fi îndreptățit să recupereze de la Executant fără a renunța la celelalte mijloace la care este îndreptățit în baza contractului, orice daună sau prejudiciu suferit produse din culpa executantului.

Răspuns 12: Se acceptă modificarea.

Întrebare 13: Solicităm completarea **art. 15.5** din contractul subsecvent după cum urmează:

Alin. 2) Achizitorul își rezervă dreptul de a denunța unilateral prezentul contract subsecvent, fără a plăti daune interese și în situația în care alocarea resurselor financiare a fost sistată sau insuficientă. În acest

caz Executantul are dreptul de a pretinde plata corespunzatoare pentru partea de contract indeplinita pana la data denuntarii unilaterale a contractului, precum si contravaloarea materialelor comandate in vederea executarii lucrarilor care fac obiectul prezentului contract.

Alin. 3) In cazul denuntarii unilaterale a contractului Executantul are dreptul de a pretinde numai plata corespunzatoare pentru partea de contract indeplinita pana la data denuntarii unilaterale a contractului, precum si contravaloarea materialelor comandate in vederea executarii lucrarilor care fac obiectul prezentului contract.

Raspuns 13: Nu se accepta modificarea propusa. Motivele de denuntare sunt tocmai cele care fac imposibila o finantare peste cea alocata sau contractata.

Intrebare 14: In ceea ce priveste **art. 16.2** din contractul subsecvent, va rugam sa fiti de acord cu emiterea scrisorii de garantie cu valabilitate pe toata perioada de executie a lucrarilor, urmand ca pentru perioada de garantie sa se emita o noua scrisoare de garantie reprezentand 30% din valoarea garantiei de buna executie aferenta perioadei de executie a lucrarilor, in termen de 5 zile de la data semnarii Procesului verbal de receptie la terminarea lucrarilor, cu o valabilitate pentru toata perioada de garantie acordata lucrarilor.

Modalitate de constituire a garantie propusa se aliniaza prevederilor art. 39 - 42 din normele metodologice de aplicare a Legii 98/2016, deci nu incalca nici prevederile legale.

Potrivit articolului 42 alin 4 din norme garantia de buna executie cuprinde pe de o parte garantia aferenta perioadei de executie a lucrarilor (in quantum de maxim 10% din valoarea contractului) si garantia aferenta perioadei de garantie (30% din valoarea garantiei aferenta perioadei de garantie). In acest sens nu exista niciun impediment legal pentru a se constitui garantia prin doua scrisori de garantie, una aferenta perioadei de executie a lucrarilor si una aferenta perioadei de garantie.

In plus, spre deosebire de garantia constituita prin retineri din succesive, in cazul garantiei constituite prin instrument de garantare restituirea acesteia (in sensul articolului 42 alin. 4 din norme) echivaleaza in realitate cu implinirea termenului de valabilitate a Scrisorii de garantie.

In consecinta, tinand cont si de faptul ca valoarea garantiei difera in etapa de executie si etapa de garantie a lucrarilor, va rugam sa fiti de acord cu modalitatea de constituire a garantiei prin doua scrisori de garantie aferente celor doua etape de executie a contractului, respectiv: perioada de executie a lucrarilor si perioada de garantie.

Normele de aplicare nu reglementeaza interdictia de a fi prezentate doua scrisori de garantie corespunzatoare etapei de executie a lucrarilor si perioadei de garantie.

Raspuns 14: Nu se accepta modificarea. Aceasta ar constitui o incalcare a prevederilor art.42(4) din HG 395/2016 care prevede: "(4) În cazul contractelor de lucrari, autoritatea contractanta are obligatia de a elibera/restitui garantia de buna executie dupa cum urmeaza:

a) 70% din valoarea garantiei, în termen de 14 zile de la data încheierii procesului-verbal de receptie la terminarea lucrarilor, daca nu a ridicat pâna la acea data pretentii asupra ei, iar riscul pentru vicii ascunse este minim;

b) restul de 30% din valoarea garantiei, la expirarea perioadei de garantie a lucrarilor executate, pe baza procesului-verbal de receptie finala."

si art.39(1) din HG nr.395/2016 care prevede ca "Garantia de buna executie a contractului se constituie de catre contractant în scopul asigurarii autoritatii contractante de îndeplinirea cantitativa, calitativa și în perioada convenita a contractului de achizitie publica/contractului subsecvent." Instrumentul de garantare trebuie sa fie valabil pentru intreaga perioada a contractului pana la receptia finala.

Intrebare 15: Solicitam inserarea unui nou articol la **Capitolul nr. 15** din contractul subsecvent - *Fara a prejudicia dreptul executantului prevazut de solicita penalitati de intarziere la plata, acesta are dreptul de a sista lucrarile sau de a diminua ritmul executiei daca achizitorul nu plateste la expirarea termenului plata mentionat in contract, precum si in situatiile in care Achizitorul nu-si indeplineste obligatiile prevazute in contract sau cele care deriva din contract ori dispozitiile legale in materie; in acest caz, va notifica, in scris, acest fapt achizitorului. Costurile de protejare a lucrarilor pe perioada suspendari, precum si orice alte costuri suplimentare suportate de catre executant ca urmare a suspendarii lucrarilor vor fi imputate achizitorului, din culpa careia a operat suspendare. Suspendarea opereaza de drept, in urma notificari transmise in acest sens achizitorului.*

Clauza este uzuala in contractele de achizitie publica, fiind o expresie a exceptiei de neexecutare a contractului.

Raspuns 15: Nu se accepta modificarea. Contractul prevede deja sanctiuni aplicabile

achizitorului in cazul nerespectarii obligatiilor contractuale.

Intrebare 16: Solicitam inserarea unui articol la **Articolul 8 – Comunicari din Acordul Cadru si la Capitolul 28** din Contractul subsecvent in care sa se mentioneze termenul de raspuns al partilor la corespondenta primita cu privire la desfasurarea contractului.

Raspuns 16: Nu se accepta propunerea. Daca se impune un raspuns la corespondenta partilor, termenul pentru transmiterea acestuia va fi mentionat expres in corespondenta

Intrebare 17: Va rugam sa ne comunicati daca si cand se va publica forma finala a contractului, completata cu eventualele modificari aduse prin clarificari, astfel incat sa poata fi semnat de catre ofertanti, spre insusire, si deus in timp util la oferta.

In cazul in care nu se va publica va rugam sa ne comunicati cum trebuie sa se procedeze de catre ofertanti cu privire la insusirea modelului de contract (in cazul in care s-au adus modificari la acesta prin clarificari), astfel incat insusirea sa vizeze nu doar forma contractului publicata initial, ci si modificarile aduse la acesta prin raspunsurile la clarificari.

Raspuns 17: In cazul in care, in urma clarificarilor, se modifica modelul de contract, forma finala nu se publica. In acest caz, operatorii economici vor prezenta acordul cadru-model, contractul subsecvent-model, precum si clarificarile postate pe SEAP, insusite de acestia. Contractul va fi semnat cu ofertantul castigator in forma sa actualizata

Director General Regional,
ing. Ovidiu Mugurel Laicu

Sef Departament Achizitii,
Razvan Lemnaru

Compartiment Intocmire Documentatii,
ec. Anca Ungureanu

Intocmit,
ing. I. Vulpe